Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta (2)
Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou
110 00 Praha 1, Celetná 20

(Posudek školitele)

Kamila Remišová Věšínová

Genderová analýza v interpretaci neolitických sociokultovních jevů – Gender Analysis in the Interpretation of Sociocultural Aspects of the Neolithic, 184 str. včetně literatury, 11 tab., 52 obr. Disertační práce, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2010.

Kamila Remišová Věšínová zahájila doktorské studium v říjnu 2006. Původně interní formu studia změnila na kombinovanou. Předepsané zkoušky dle studijního plánu doktorského studia splnila v letech 2007 – 2008, když v listopadu složila státní doktorskou zkoušku. V průběhu celého studia se věnovala přípravě a psaní disertační práce. Velmi odpovědně přistoupila ke shromažďování a studiu literatury k zvolenému tématu. Absolvovala k tomu i krátkodobé studijní pobyty v knihovnách zahraničních institucí. Účastnila se řady akcí, zejména přednášek (tzv. Kulatých stolů na Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou), konaných v rámci doktorského studia, mezinárodních pracovních setkání „Otázky neolitu a eneolitu našich zemí" i setkání doktorandů na FF MU v Brně. Velmi pravidelně (zejména v posledních dvou letech studia) docházela na konzultace se školitelem, čímž docházelo k průběžné kontrole i případné korekci vznikajícího textu disertační práce. Jako školitel takový přístup doktorandky oceňuji a považuji jej oboustranně za velmi přínosný.

Disertační práce Kamily Remišové Věšínové je věnována problematice interpretace sociokultovních jevů ve společnosti mladší doby kamenné. Potud by nikterak nevybočovala z rámce dalších publikací, které se soustředily na stejné téma. Naprosto však v rámci české archeologické literatury vybočuje aplikací metody, kterou využívá k analýze výše uvedených jevů.

Jak autorka připomíná v závěru práce *„archeologie je kulturně a historicky podmíněná vědecká disciplína, na svou kulturní podstatu však často zapomíná..."* Snažila se tedy představit ve své práci osobitou cestu, jak zasadit materiální kulturu do kulturního a sociálního kontextu, čímž se ji snaží „oživit" a posílit její výpovědní hodnotu. K tomu použila aplikaci zásad a postupů, kterými se řídí tzv. genderová archeologie. Aby byl text práce srozumitelný a byl správně pochopen, věnuje se autorka v úvodu disertace důkladnému objasnění pojmu *gender*, který vysvětluje jako sociální konstrukt, vyjadřující skutečnost, že vlastnosti a chování spojované s obrazem muže jsou formovány kulturou a společností.

Zatímco *pohlaví* jakožto univerzální kategorie zůstává neměnné, z hlediska genderu se ukazuje, že určení rolí a chování, které se vztahují k ženám a mužům, je proměnlivé v různých společnostech, obdobích i sociálních skupinách.

Vybavena značným množstvím informací získaných studiem rozsáhlé literatury a s přispěním vlastní invence, připravila K. Remišová Věšínová práci, která v mnohých aspektech vyvrací některé dosud zažité teze a předpoklady, nabízí svéráznou, avšak mnohdy velmi logicky vysvětlenou cestu k pochopení sociokultovních jevů, které se skrývají v archeologických nálezech neolitu. Autorka vnímá tyto nálezy nikoli jako neživé svědectví minulých dob, nýbrž jako zdroj četných informací o životě, chování a vztazích ženské i mužské složky (nejen) neolitické společnosti.

Závěr: Jako školitel a vedoucí práce s potěšením konstatuji, že předložená disertace Kamily Remišové Věšínové zcela odpovídá nárokům, kladeným na tento druh prací. Proto doporučuji její přijetí k dalšímu řízení.

doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

Praha, 8. 9. 2010

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta (2)
Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou
110 00 Praha 1, Celetná 20